

PASEN 2025

Witte Donderdag en Goede Vrijdag

Johanneskerk

Witte Donderdag:

voorganger	Diederiek van Loo
cantorij o.l.v.	Jandirk Pronk
lector	Hilje Logtenberg
ouderling/diaken	Henk Steenwijk / Lieneke Overweel
organist	Ton Blom
schermdienst	Truus Visser
koster	Jan Keuter

Goede Vrijdag:

voorganger	Diederiek van Loo
lector	Teun Monster
ambtsdragers	Renny Steenwijk en Jan Keuter
orgel/piano	Jan Spoel
schermdienst	Sjaak Rodenburg
koster	Hans Stijn

Foto omslag: Heleen van Tilburg

Tentoonstelling Metamorfose in de Johanneskerk

Dienst van Schrift en Tafel op
Witte Donderdag 17 april 2025

Johanneskerk Leersum

*snoer Judaspenningen op een 18e eeuwse damastentafellaken met ingeweven
avondmaalsmotief*

Welkom

Moment van stilte

Drempelgebed

- v. Onze hulp is in de Naam van de Heer
g. DIE HEMEL EN AARDE GEMAAKT HEEFT
v. Hoor ons aan, Eeuwige, God
g. HOOR NAAR ONS BIDDEN!
v. Gij die ons hart aanziet, Gij die onze diepten peilt,
g. BLIJF ONS NIET VERBORGEN!
v. Wij herkenden u niet, wij zochten onszelf.
g. GIJ, HEER, VERGEEF ONS!
v. Doe ons herleven en maak ons weer nieuw
g. SCHENK ONS UW GENADE!
v. Breng ons in het reine, met U en met elkaar
g. ZEGEN ONS MET VREDE
EN LAAT LICHTEN UW AANGEZICHT. AMEN.

Zingen 'Heel de aarde jubelt en juicht' Psalm 67a

cantorij zingt refrein voor en allen herhalen

daarna coupletten cantorij, refrein gemeente

refrein:

Heel de aar-de ju-belt en juicht voor de Heer,
hal-le - lu - ja, hal-le - lu - ja!

1. Ja, heel de aarde moet God wel prijzen,
loven zijn machtig beleid,
omdat Hij steeds op wondere wijze
alles bestuurt in gerechtigheid. *refrein*
2. Ja God is goed, schenkt ons zijn zegen;
toont ons zijn aanschijn van licht,
Hij gaat ons voor op alle wegen,
heeft uit de zonde ons opgericht. *refrein*

3. Hij is de God, die ons verblijdde,
die onze nood heeft verstaan;
die ons een hemels paasmaal bereidde
en zonder vrees door de wereld laat gaan. *refrein*

4. Laat alle volken uw almacht vrezen,
aller lof zij U gewijd,
laat Heer, uw Naam bezongen wezen,
in aller eeuwen eeuwigheid. *refrein*

Gebed om ontferming

Glorialied: 'God in den hoog' alleen zij eer'

melodie lied 642: 'Ik zeg het allen dat Hij leeft'

1 God in den hoog' al - leen zij eer,
De Heer die eeu - wig leeft
en aan de men - sen van zijn gunst
de vred' op aar - de geeft.

The image shows four staves of musical notation in G major (one sharp) and 4/4 time. The melody is simple and hymn-like. The lyrics are written below each staff, with some words aligned under specific notes. The first staff starts with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The second staff has a whole rest at the beginning. The third and fourth staves end with a double bar line.

Wij loven U, wij danken U
groot is uw heerlijkheid!
Daarom komt alle dank u toe,
die hemels koning zijt.

Lam Gods, dat 's werelds zonde draagt,
ontferm U, hoor ons aan,
die zit aan 's Vaders rechterhand,
geheiligd zij uw Naam!

U, eengeboren zoon van God,
u allerhoogste Heer,
één met de Vader en de Geest
zij eeuwig lof en eer!

Gebed van Witte Donderdag

DE SCHRIFTEN: GELEZEN, GEZONGEN EN UITGELEGD

Lezing uit Exodus 12: 21- 28

JHWH sprak tot Mozes en Aäron in het land Angstland:
Spreek tot heel de gemeente van Israël en zeg:
Op de tiende van deze maand neme ieder voor zich een lam, elk huis één.
Gij zult het bewaren tot op de veertiende dag van deze maand,
dan zal door heel de bijeenkomst van de gemeente van Israël
het lam worden geslacht, tegen de avond.
Zij nemen van het bloed en doen het op de twee deurposten
en op de bovenbalk van het deurkozijn in de huizen waar zij eten.
Diezelfde nacht eten zij het vlees, op vuur gebraden,
en ongedesemd brood daarbij, matzes, met bittere kruiden eten zij het.
En zo zult gij het eten: uw lendenen omgord,
uw sandalen aan uw voeten, uw stok in uw hand;
haastig zult gij het eten - pesach voor JHWH.

Mozes riep alle oudsten van Israel bijeen en sprak tot hen:
Haal schapen voor jullie familie, neem ze en slacht het pesachlam.
Neem dan een bundel hysopbladeren, doop die in de schaal met
bloed
en bestrijk de bovenbalk en de twee deurposten met het bloed in de
schaal.
Ga niet uit, niemand mag de deur van zijn huis uit, tot het morgen is.
JHWH trekt door Angstland om het te slaan,
hij ziet aan de bovenbalk en de twee deurposten het bloed,
JHWH zal die deur voorbijgaan, hij zal niet toestaan
dat de Verderver in jullie huizen komt om te slaan.

Bewaar dit woord, voorgeschreven aan jou en aan je kinderen voor altijd.

En het zal geschieden, als jij komt in het land dat JHWH je geven zal, zoals hij gesproken heeft, dat jij deze dienst bewaart.

En het zal geschieden, als jouw kinderen je zeggen:

'Wat betekent deze dienst voor jou?' -

dan zal jij zeggen: 'Dit is de gave van pesach voor JHWH

die aan de huizen van Israels kinderen voorbij is gegaan

toen hij Angstland geslagen heeft, maar onze huizen gered.'

Het volk boog diep en wierp zich ter aarde.

De kinderen van Israel gingen heen om het te doen.

Zoals JHWH aan Mozes en Aäron had opgedragen, zo deden zij.

Zingen 'Heer , laat mij schuilen in uw hoede' Psalm 71: 1 en 2

1 Heer, laat mij schui-len in uw hoe-de,
be - geef mij niet, o God,
maak nim-mer mij ten spot.
Leid in uw trouw mijn weg ten goe - de,
ver - leen mij uw na - bij - heid
en stel mij in de vrij - heid.

2. Wees mij een burcht, waarheen ik vluchten,
waarin ik nacht en dag
mij veilig bergen mag.
Mijn rots, bij U is niets te duchten,
Gij hebt in al mijn noden
redding en heil geboden.

Het evangelie naar Johannes, hoofdstuk 13:1-17

Voor het feest van Pesach,
toen Jezus wist dat zijn uur gekomen was
om uit deze wereld over te gaan naar de Vader,
en toen hij zijn vertrouwden, die in de wereld zijn, zijn liefde had
betoond,

heeft hij aan hen de liefde laten zien die tot het einde gaat.
Onder de maaltijd, toen reeds de duivel Juda van Simon Iskariot
in het hart had ingegeven dat hij hem zou overleveren;
toen hij wist dat de Vader hem alles in handen gegeven had,
en dat hij van God was gekomen en naar God heenging,
stond hij van de maaltijd op en legde zijn kleren af
en pakte een linnen doek en deed die om zijn middel.

Vervolgens schonk hij het water in het wasbekken
en begon de voeten van de leerlingen te wassen
en ze af te drogen met de linnen doek die hij om zijn middel had
gedaan.

Zo kwam hij toe aan Simon Petrus.

Die zegt tegen hem: Heer, gaat u nu mijn voeten wassen?

Jezus antwoordde: Wat ik aan het doen ben dat weet je nu nog niet,
maar je zult het later inzien.

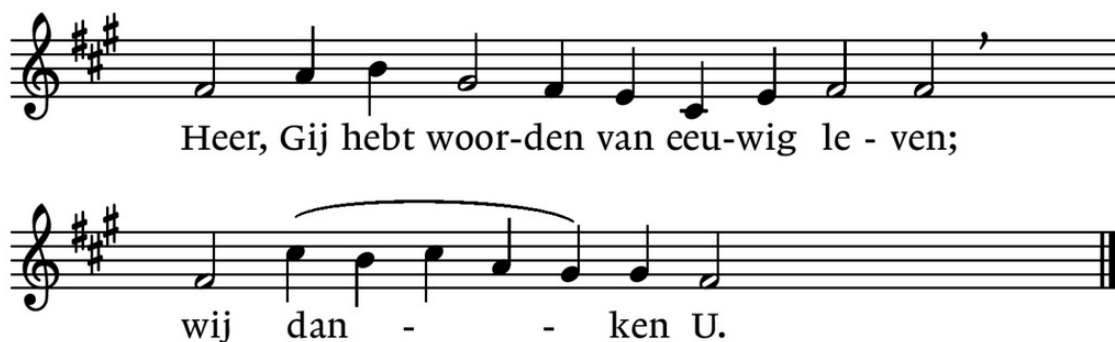
Petrus zegt tegen hem: Nee, mijn voeten zult u niet wassen - in geen
eeuwigheid!

Maar Jezus antwoordde: Als ik je niet was, dan heb je geen deel met mij.
Daarop zegt Simon Petrus: Heer, niet alleen maar mijn voeten
maar dan ook de handen en ook het hoofd!

Maar Jezus zei: Wie gebaad heeft hoeft niet gewassen te worden, alleen de voeten maar, de hele mens is dan rein.
 Ook jullie zijn rein, hoewel niet allen.
 -Want hij wist wie hem zou overleveren, daarom zei hij: Niet allen zijn jullie rein.-
 Toen hij hun dan de voeten had gewassen en zijn kleren had aangedaan en zijn plaats weer had ingenomen sprak hij tot hen: Zien jullie in wat ik voor jullie gedaan heb?
 Jullie noemen mij 'rabbi' en 'Heer' en dat zeg je terecht, want ik ben het.
 Daarom, als ik jullie de voeten heb gewassen, ik, de Heer, de rabbi, dan zijn ook jullie verschuldigd elkaar de voeten te wassen.
 Een voorbeeld heb ik jullie gegeven, opdat jullie zelf zullen doen zoals ik met jullie gedaan heb.
 Betrouwbaar is het, betrouwbaar wat ik jullie zeg: een knecht is niet groter dan z'n heer, een gezant niet groter dan z'n zender.
 Als jullie deze dingen weten, gezegend ben je als je ze doet!

Acclamatie: 'Heer, Gij hebt woorden'

lied 339f

Overweging

VIERING VAN DE MAALTIJD DES HEREN

Zingen: 'Het lied van het brood'

(lied 389 t. Jaap Zijlstra, op mel. Caton lied 578

O, kostbaar kruis)

The musical score is written on four staves in G major (one sharp) and 3/4 time. The melody is simple and hymn-like. The lyrics are written below each staff, with hyphens indicating syllables that span across measures.

I Het brood dat ons voor o - gen staat
en zich ge - dul - dig bre - ken laat,
is uw ge-daan-te, lie-ve He - er,
Gij daalt als man-na in ons neer.

De beker die de ronde doet,
het is de omloop van uw bloed,
het spreekt van een geheimenis
uw hartslag die ons leven is.

Uw bloed, het raakt de lippen aan,
de deurposten van ons bestaan,
de dood gaat aan ons hart voorbij,
o Lam van God, U loven wij.

Gij die een broodhuis voor ons zijt,
een wijngaard die het hart verblijdt,
Heer Jezus, die ons drenkt en voedt,
Gijzelf zijt onze overvloed.

tekst: Michaël Steehouder muziek: Anneke van der Heide

Lezing uit het evangelie naar Lukas (hoofdstuk 22:7-20)

Toen brak de dag van de ongedesemde broden aan,
de dag waarop het paaslam geslacht moest worden.
Jezus stuurde Petrus en Johannes eropuit met de opdracht:
'Ga ons paasmaal voorbereiden.'

'Waar wilt U dat we het voorbereiden?' vroegen ze Hem.

Hij zei hun: 'Meteen als je de stad inkomt,
treffen jullie iemand die een kruik water draagt;
volg hem naar het huis waar hij binnengaat,
en zeg tegen de heer des huizes:

"De meester laat u vragen: Waar is de kamer
waar Ik met mijn leerlingen het paasmaal kan houden?"

Hij wijst je dan een ruime bovenzaal, die al is ingericht; maak het daar
klaar.'

Ze vertrokken, en troffen het zo aan als Hij hun gezegd had,
en ze maakten het paasmaal klaar.

Toen het tijd was, ging Hij samen met de apostelen aanliggen voor de
maaltijd.

Hij zei tegen hen: 'Ik heb er hevig naar verlangd dit Pesachmaal met
jullie te eten voor de tijd van mijn lijden aanbreekt.

Want Ik zeg jullie: Ik zal geen pesachmaal meer eten
totdat het zijn vervulling heeft gekregen in het koninkrijk van God.'

Hij nam een beker, sprak het dankgebed uit en zei:
 'Neem deze beker en geef hem aan elkaar door.
 Want Ik zeg jullie: vanaf nu zal Ik niet meer drinken van de vrucht van
 de wijnstok tot het koninkrijk van God gekomen is.'
 En Hij nam een brood, sprak het dankgebed uit, brak het brood,
 deelde het uit en zei:
 'Dit is mijn lichaam, dat voor jullie gegeven wordt.
 Doe dit, telkens opnieuw, om Mij te gedenken.'
 Zo nam Hij na de maaltijd ook de beker, en zei:
 'Deze beker, die voor jullie wordt uitgegoten,
 is het nieuwe verbond, dat door mijn bloed gesloten wordt.

Zingen: 'De disgenoten'

ZZZ 656

*1e keer: Solo (vers 1-3);
 2e keer: 1. Koor; 2 en 3 Allen:*

1. Het sim-pe-le ge-rei,
 2. Uit tra-nen en uit pijn
 3. Waar aan de wit-te dis

het brood, dat is ge-sne-den,
 dit sa-men-zijn ver-kre-gen:
 uw te-ken wordt be-le-den

de stil-te, de ge-be-den
 bij so-ber brood de ze-gen
 ver-schijnt Gij: 'u zij vre-de'.

Want de a-vond is na-bij.
 twee in uw naam te zijn.
 gij Brood, gij Wijn, gij Vis.

Vredegroet

- v. de vrede van Christus met u allen!
g. ZIJN VREDE MET U!

We wensen de mensen rondom ons vrede toe en maken een grote kring.

Iedereen die in geloof brood en wijn wil delen als Gods gaven aan ons, als gedachtenis aan de Heer en als gemeenschap met elkaar is welkom aan tafel.

Brood en wijn gaan rond

Zingen 'Ubi Caritas et amor'
muziek Jacques Berthier

lied 568a

Waar liefde en vriendschap is daar is God

The musical score is written for a single melodic line on a treble clef staff in 2/4 time. The key signature has one flat (B-flat). The melody consists of two lines of music. The first line ends with a fermata over the final note. The second line includes a triplet of eighth notes. The lyrics are written below the staff, aligned with the notes.

U - bi ca - ri - tas et a - mor,

u - bi ca - ri - tas, De - us i - bi est.

Ter afsluiting van de maaltijd bidden we het Onze Vader
Ieder zoekt zijn plaats weer op.

DE OVERGANG NAAR DE GOEDE VRIJDAG

En zij zongen de lofpsalmen en gingen heen, uit de stad weg,
tot aan de Olijfberg. Toen was het dat Jezus hun zei:
Jullie zullen allemaal tot ontrouw vervallen.
Want er staat geschreven: Dan zal ik de herder treffen
en de schapen zullen uiteengejaagd worden. Maar daarna -
als ik ben opgestaan - zal ik jullie voorgaan naar Galilea.
Petrus echter betuigde hierop:
En al zouden zij allemaal ontrouw worden, ik in elk geval niet.
Maar Jezus zei tegen hem: Ik verzeker je,
jij zult vandaag nog, in deze nacht,
eer de haan voor de tweede maal kraait, mij driemaal verloochenen.
Maar hij verklaarde met des te meer nadruk:
Al zou ik samen met u moeten sterven, dat nooit, dat ik u zou
verloochenen.
En zo spraken ook alle anderen.

De kaarsen op tafel worden gedoofd, de tafel leeggeruimd.

Zingen: 'In stille nacht'

lied 571

1 In stil - le nacht houdt Hij de wacht

waar al - le an - deren sla - pen.

De o - gen zwaar, de har - ten moe,

heb - ben wij Hem — ver - la - ten.

2. Waarom blijft niet het laatste lied
in onze harten hangen?
De lofzang klonk, maar is verstomd.
De dood houdt ons omvangen.
3. Een beker vol van vreugdewijn
heeft Hij met ons gedronken.
Een bittere kelk vol eenzaamheid
hebben wij Hem geschonken.
4. In stille nacht heeft Hij volbracht
de doortocht voor ons leven.
De nieuwe morgen van Gods trouw
heeft Hij aan ons gegeven.
5. Tot aan het einde van de tijd
zal ik zijn wachtwoord horen:
Waak dan en bid! Zo blijft Hij mij,
en ik Hem toebehoren.

- v. Moge HIJ je bewaren in zijn vrede!
- g. AMEN!

We verlaten in de stilte de kerk.

De Paasviering wordt voortgezet met de dienst van Goede Vrijdag

(aanvang 19.30 uur)

GOEDE VRIJDAG

dienst van woord en gebed 18 april 2025

Bernhard Schultze 1989 Das dunkle Etwas

Begin in stilte

Beschouwt u deze dienst als begonnen
vanaf het moment dat u bent gaan zitten.

gebed op de drempel

- v. Als er een weg is naar u toe
g. RICHT GIJ DAN ONZE VËTEN.
v. Als Hij die weg is, uw knecht Jezus,
g. LEER ONS DAN DEZE WEG TE GAAN!
v. Als er geen ander te verwachten is dan uw knecht Jezus,
die heel zijn ziel gegeven heeft
als water uitgegoten, een lam - geslacht,
als hij het leven is voor deze wereld,
g. GEEF GIJ ONS DAN DE KRACHT OM HEM TE ZIJN!
v. En dat door ons, in ons, uw naam geheiligd worde
uw koninkrijk van vrede komen moge,
uw wil gedaan, de hemel nieuw, de aarde nieuw!
g. OPEN DIE DEUR DIE NIEMAND SLUITEN KAN!
v. Gij, die de mensen liefhebt, open ons hart voor u!

g. AMEN.

Zingen: 'Jezus om uw lijden groot'

lied 558: 1, 5-10

1 Je - zus, om uw lij - den groot,
om uw le - ven en uw dood
die vol - bren - gen 't recht van God,
Ky - ri - e e - lei - son.

- vrouwen* 5. Here, om uw bloedig zweet,
als Ge alleen de wijnpers treedt,
om de kelk vol bitter leed,
Kyrie eleison.
- mannen* 6. Om het zwijgen, het geduld,
waarmee Gij de wet vervult,
als men vruchtloos zoekt naar schuld,
Kyrie eleison.
- allen* 7. Om het woord van goddelijk recht
dat Gij tot uw rechters zegt,
- zelf hebt Ge uw geding beslecht, -
Kyrie eleison.
- vrouwen* 8. Om de doornen van uw kroon,
om de geseling en de hoon,
roepen wij, o Mensenzoon,
Kyrie eleison.
- mannen* 9. Om uw kruis, Heer, bidden wij,
om de speerstoot in uw zij,
ga aan onze schuld voorbij,
Kyrie eleison.
- allen* 10. Heer, om uw vijf wonden rood,
om uw onverdiende dood,
smeken wij in onze nood,
Kyrie eleison.

Lezing uit het boek der Psalmen: psalm 22: 1- 6
(vertaling Oosterhuis / van der Plas)

God, mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten?
Ik schreeuw het uit, en Gij houdt U ver.
Mijn God, roep ik overdag - en Gij zwijgt,
ik roep het 's nachts, en Gij laat mij maar roepen.
O Gij, heilige God die troont waar Israëls liederen worden gezongen,

onze vaders hadden vertrouwen in U,
en Gij zijt hun redding geweest.
Zij riepen om U en Gij waart hun uitkomst,
en nooit hebt Gij dat vertrouwen beschaamd.

DE PASSIE VAN ONZE HEER JEZUS CHRISTUS

naar het evangelie naar Johannes hoofdstuk 17:24 - 19:30

“Vader, die Gij mij hebt gegeven: Ik wil dat waar ik ben ook zij zijn,
samen met mij, zodat zij mijn glorie aanschouwen die Gij mij gegeven
hebt; want Gij hebt mij liefgehad voor de grondlegging der wereld.
(...)

Ik heb hun uw Naam leren kennen en zal hem bekend blijven maken
opdat de liefde waarmee gij mij liefhad in hun midden mag zijn,
ja, ikzelf in hun midden.”

Toen hij dat gezegd had vertrok Jezus met zijn leerlingen
naar de overkant van de beek Kidron.

Daar was een tuin waar hij binnenging, hijzelf en zijn leerlingen.

Ook Juda, die hem overleverde, kende die plaats,

want Jezus was daar vaak samengekomen met zijn leerlingen.

Welnu, Juda neemt de afdeling soldaten mee

en wat helpers van de hogepriesters en de farizeeërs

en komt daar aan met lantaarns en fakkels en wapens.

Jezus, die alles wist wat hem zou overkomen, kwam naar voren, en hij
zeft tegen hen: “Wie zoekt u?”

Zij antwoordden hem: Jezus van Nazaret!

Hij zegt tegen hen: “Ik ben het.”

Ook Juda, die hem overleverde stond bij hen.

Zodra hij tegen hen zei: Ik ben het,

deinsden zij achteruit en vielen op de grond.

Maar nog eens vroeg hij hen: “Wie zoekt u?”

Zij antwoordden hem: Jezus van Nazaret!

Jezus antwoordde: “Ik heb u toch gezegd: “ik ben het”;

als u mij zoekt, laat dezen hier dan gaan.”

Zo zou worden vervuld dat woord dat hij gesproken had:

Die gij mij gegeven hebt, van hen heb ik niemand verloren laten gaan.

Simon Petrus had een zwaard bij zich. Hij trok het

en trof de knecht van de hogepriester en sloeg hem het rechteroor af.

De naam van die knecht was Malchus.

Maar Jezus zei tegen Petrus: "Steek dat zwaard in de schede.
De beker die de Vader mij gegeven heeft, zou ik die niet drinken?"

Zingen: 'Zie de mens die in zijn lijden' lied 586

2. Weerloos heeft Hij heel zijn leven
zich aan anderen gegeven -
weergaloos is Hij alleen.
3. Die hem ooit op handen droegen
zijn dezelfde die hem sloegen
en die vroegen om zijn dood.
4. Maar nog is zijn hart bewogen
om hun blinde onvermogen -
stervende pleit hij hen vrij.

De afdeling en de commandant en de helpers van de Judeeërs
grepen Jezus vast en boeiden hem en leidden hem eerst voor aan
Annas.

Hij was de schoonvader van Kajafas, de hogepriester van dat jaar,
dezelfde Kajafas, die de Judeeërs de raad had gegeven:

Het is beter dat één mens sterft terwille van het volk.

Simon Petrus was Jezus gevolgd en een andere leerling ook.

Die leerling was een kennis van de hogepriester
en hij ging tegelijk met Jezus het paleis van de hogepriester binnen,
maar Petrus bleef buiten aan de deur staan.

Nu kwam de andere leerling naar buiten, de kennis van de hogepriester,
en hij sprak met de portierster en bracht Petrus naar binnen.
Daar zegt dat meisje, die portierster, tegen Petrus:
"Hoor jij ook niet bij de leerlingen van die man?"
Hij zegt: "Ik ben het niet."
De knechten en de helpers hadden een kolenvuur gemaakt omdat het zo koud was en ze stonden zich te warmen.
Ook Petrus stond zich bij hen te warmen.
De hogepriester ondervroeg Jezus over zijn leerlingen en over zijn onderricht.
Jezus antwoordden hem:
"Ik heb openlijk, voor de hele wereld, gesproken.
Ik heb overal onderricht gegeven daar waar alle Judeeërs samen komen:
in synagoge of in het heiligdom en in het geheim heb ik niets gesproken.
Waarom ondervraagt u mij?
Ondervraag degenen die gehoord hebben wat ik tot hen gesproken heb.
Zie, zij weten wat ik gezegd heb!"

Terwijl hij dat zei gaf een van de helpers, die daar bij stond, Jezus een klap in het gezicht en hij zei:
"Moet je zo de hogepriester antwoorden?"
Jezus gaf ten antwoord: "Als ik iets verkeerd heb gezegd, verklaar dan wat er verkeerd was,
maar als het juist was, waarom slaat u me dan?"

Toen stuurde Annas hem gebœid naar Kajafas, de hogepriester.
Simon Petrus stond zich nog te warmen en ze zeiden tegen hem:
"Hoor jij ook niet bij die leerlingen van Hem?"
Hij ontkende het en zei: "Ik ben het niet!"
Toen zei een van de knechten van de hogepriester, een verwant van die man bij wie Petrus het oor had afgeslagen:
"Heb ik jou niet gezien in de tuin, met hem?"
Opnieuw ontkende Petrus en op dat moment kraaide de haan.

Ze geleidden Jezus bij Kajafas vandaan naar het rechthuis.
Het was vroeg in de morgen. Zelf gingen zij het rechthuis niet binnen
anders zouden ze onrein worden en
zij wilden het pesachmaal eten.
Daarom kwam Pilatus naar buiten, naar hen toe en vroeg
"Welke beschuldiging brengt u tegen deze mens in?"
Zij antwoordden, ze zeiden tegen hem: "Als hij geen misdadiger was
dan hadden wij hem niet aan u overgeleverd."
Daarop zei Pilatus tegen hen: "Neem hem dan zelf mee
en berecht hem volgens uw wet!"

De Judeeërs zeiden tegen hem:
"Wij hebben het recht niet om iemand ter dood te brengen!"
Zo zou Jezus' woord in vervulling gaan waarmee hij had
aangeduid welke dood hij zou sterven.
Pilatus ging het rechthuis weer binnen,
hij riep Jezus en zei tegen hem: "Ben jij de koning der Joden?"
Jezus antwoordde:
"Zegt u dat uit uzelf of hebben anderen u over mij verteld?"
Pilatus antwoordde: "Ben ik soms een Judeeër?
Dat volk van jou en de hogepriesters hebben je aan mij overgeleverd.
Wat hebt je gedaan?"

Jezus antwoordde: "Mijn koningschap is niet van deze wereld.
Zou mijn koningschap van deze wereld zijn dan hadden mijn helpers
gevochten zodat ik niet was overgeleverd aan de Judeeërs.
Maar mijn koningschap is niet van hier."
Nu zei Pilatus tegen hem: "Je bent dus toch koning?"
Jezus antwoordde: "U zegt dat ik koning ben.
Ik ben geboren en naar de wereld gekomen
alleen maar om te getuigen van de waarheid.
Ieder die uit de waarheid is luistert naar mijn stem."
Zegt Pilatus tegen hem: "Wat is waarheid?"

Zingen: 'O God, kom mijn geding beslechten'
Psalm 43: 1 en 2

1 O God, kom mijn ge-ding be-slech-ten,
 ver-los mij van wie U ver-smaadt.
 Boos-doe-ners wil-len met mij rech-ten,
 die niet aan trouw en waar-heid hech-ten.
 Doe mij ont-ko-men aan hun haat,
 o Heer, mijn toe-ver-laet.

2. Zijt Gij dan niet mijn burcht gebleven,
 de sterke vesting van mijn hart?
 Waarom hebt Gij dan nu mijn leven
 aan mijn belagers prijsgegeven?
 Waarom ga ik gebukt van smart,
 gekleed in somber zwart?

En toen hij dat gezegd had kwam hij opnieuw naar buiten,
 naar de Judeeërs toe , en hij zei tegen hen:
 "Ik vind in hem geen spoor van schuld.
 Maar u bent gewend dat ik u op Pesach iemand vrijlaat.
 Wilt u dus dat ik u de 'koning der Joden' vrijlaat?"

Toen begonnen ze opnieuw te schreeuwen:
Nee, hem niet, maar Bar-Abbas!
Die Bar-abbas nu was een rover.
Toen nam Pilatus Jezus mee en liet hem geselen.
En de soldaten vlochten een kroon van doorns,
zetten die op zijn hoofd en deden hem een purperen gewaad aan
en kwamen naar hem toe en zeiden: "Gegroet, 'koning der Joden'!"
En ze sloegen hem in het gezicht.
Pilatus kwam weer naar buiten en zegt tegen hen:
"Zie ik laat hem naar buiten brengen voor u,
opdat u weet dat ik in hem geen spoor van schuld vind."
Dus kwam Jezus naar buiten met de doornenkroon op
en het purperen gewaad aan.
En hij zegt tegen hen: "Zie, de mens!"
Maar zodra de hogepriesters en de helpers hem zagen schreeuwden
ze:
Kruisigen! Kruisigen!
waarop Pilatus tegen hen zei: "Neem hem maar mee en kruisig hem."
Maar ik vind geen schuld in hem.
De Judeeërs antwoordden: "Wij hebben de wet en volgens de wet
moet hij sterven want hij heeft zich voor Gods zoon uitgegeven!"
Toen Pilatus dit hoorde werd hij nog meer bevreesd.
Hij ging opnieuw het rechthuis binnen en vroeg Jezus:
"Waar kom je vandaan?" Maar Jezus gaf geen antwoord.

Zingen: 'Verre van mij zijn mijn vrienden'
Psalm 38: 7, 8 en 9

7 Ver - re van mij zijn mijn vrin - den,
 mijn be - min - den
 mij-den mij, zien mij niet aan.
 Steeds op on - heil zin-nend zet - ten
 strik en net - ten
 zij die mij naar 't le - ven staan.

8. Maar ik wil hun hoon niet horen,
 'k sluit mijn oren
 en ik houd mij doof voor hen
 en ik laat geen weerwoord glippen
 van mijn lippen,
 of ik stom geboren ben.

9. Heer, op U wil ik vertrouwen,
 op U bouwen.
 Geef Gij antwoord, o mijn God.
 Wil niet mijn bedreigde leven
 overgeven
 aan hun snoeven en hun spot.

Toen zei Pilatus tegen hem: "Je spreekt niet tegen mij?
 Weet je niet dat ik macht heb om je vrij te laten
 en macht heb om je te laten kruisigen?"

Jezus antwoordde: "U zou geen enkele macht over mij hebben als die u niet van Boven was gegeven.
Daarom: hij die mij overleverde aan u heeft grotere schuld."
Van toen af probeerde Pilatus om hem vrij te laten.
Maar de Judeeërs schreeuwden:
Als u hem vrijlaat dan bent u geen vriend van de keizer!
Ieder die zichzelf uitgeeft voor koning verzet zich tegen de keizer!
Pilatus hoorde die woorden, hij leidde Jezus naar buiten
en nam plaats op de rechterstoel op de plek die 'Litostrotos' heet, - in het hebreuws: Gabbatha - .
Het was de voorbereiding voor Pesach, omstreeks het zesde uur.
Toen zei hij tegen de Judeeërs: "Zie, uw koning! "
Maar zij schreeuwden:
Weg! Weg met hem! Kruisig hem!
Vroeg Pilatus : "Moet ik dan uw koning kruisigen?"
Maar de hogepriesters antwoordden:
Wij hebben geen andere koning dan de keizer!
Toen leverde hij hem aan hen over, hij moest maar gekruisigd worden.

Zij namen Jezus over.
Hij droeg zelf zijn kruis en ging de stad uit
naar wat genoemd wordt de 'Schedelplaats',
die in het hebreuws genoemd wordt: 'Golgotha'.
Daar hebben ze hem gekruisigd en samen met hem nog twee anderen, een hier en een daar en Jezus in het midden.
Pilatus liet ook een opschrift maken en op het kruis aanbrengen.
Dit stond erop geschreven: *Jezus van Nazaret, de koning der Joden*.
Veel Judeeërs lazen dit opschrift
want de plek waar Jezus was gekruisigd lag dichtbij de stad
en het stond geschreven in het hebreuws, in het latijn en in het grieks.
Maar de hogepriesters van de Judeeërs zeiden tegen Pilatus:
"U moet niet schrijven 'de koning der Joden' maar dat hij heeft gezegd: 'ik ben de koning der Joden'."
Pilatus antwoordde: "Wat ik geschreven heb dat heb ik geschreven."
Toen de soldaten Jezus gekruisigd hadden,
namen ze zijn kleren en deelden ze in vieren, voor elke soldaat een deel.

Maar er was ook het onderkleed.
 Dat onderkleed was naadloos, van boven af uit een stuk geweven.
 Daarom zeiden ze tegen elkaar:
 "Daar moeten we geen scheuren in maken,
 laten we erom loten wie het krijgt."
 Zodat de schrift vervuld werd:
 "Zij hebben mijn kleren onder elkaar verdeeld
 en over mijn gewaad het lot geworpen".
 Zo hebben de soldaten dat gedaan.

Zingen: 'Maar ik, mijn God, lig machteloos ter neer'
 Psalm 22: 3 en 7

3 Maar ik, mijn God, lig mach-te-loos ter-neer.

Ik word ver-trapt, ik heb geen le-ven meer.

Mees-mui-lend gaan zij te-gen mij te-keer,

al die mij sma-den.

Zij ra-den mij, ter-wijl zij mij ver-ra-den:

‘Zoek het bij God, geef Hem uw leed te dra-gen,

Hij zal u red-den naar zijn wel-be-ha-gen’,

zo klinkt hun spot.

7. Het grauw dringt op, als honden van rondom,
doorboort mijn hand en voet en brengt mij om.
Mijn lijf verteerde tot de lege som
van mijn geraamte.
Zij kennen voor een stervende geen schaamte,
lachen hem uit die zich niet kan verweren,
en delen reeds, al dobbelend, zijn kleren,
hun tot een buit.

Bij het kruis van Jezus stonden: zijn moeder
en de zuster van zijn moeder: Maria van Klopas en Maria Magdalena.
Jezus zag zijn moeder en ook de leerling die bij haar stond,
die hij liefhad, en hij zei tegen zijn
"Vrouwe, zie daar nu je zoon."
En tegen de leerling: "Zie daar je moeder."
En vanaf dat uur heeft de leerling haar in zijn eigen huis opgenomen.
Hierna zei Jezus nog, wetend dat alles volbracht was
- opdat de schrift vervuld zou worden - : "Ik heb dorst!"
Er stond daar een kruik vol zure wijn.
Dus staken ze een spons vol zure wijn op een hysopstengel
en brachten die naar zijn mond.
Toen Jezus de zure wijn genomen had zei hij: "Het is volbracht!"
En hij boog het hoofd en gaf de Geest.

Zingen: 'In uwe handen, God almachtig,
Psalm 31: 4 en 3

4 In u - we han-den, God al - mach-tig,
 be - veel ik nu mijn geest.
 Mijn hart is on - be-vreesd.
 Ik ben al - tijd uw trouw in - dach - tig,
 mijn God, die als ik schrei - de
 mij troost-te en be-vrijd - de.

3. Gij zijt mijn rots, Gij wilt mij wezen,
 om uwe naam, o Heer,
 toevlucht en tegenweer.
 Gij leidt mij uit, ik zal niet vrezen.
 Al spannen zij hun netten,
 Gij zelf zult mij ontzetten.

De Paaskaars, licht van Christus, wordt gedoofd.

Alleen een klein vlammetje waakt bij het kruis,
 de nacht door - tot aan het licht van de vroege Paasmorgen.

HET KRUIS EN DE GEBEDEN VAN DE GOEDE VRIJDAG

Gebeden van de Goede Vrijdag

v.zo bidden wij

g. HOOR ONS HEER, EN WEES ONS GENADIG !

De Kruismeditatie

afgesloten met het drievoudig Bachkoraal: 'Christe, Du Lamm Gottes'

Christe, du Lamm Gottes, der du trägst die Sünd der Welt,
erbarm dich unser.

Christe, du Lamm Gottes, der du trägst die Sünd der Welt,
erbarm dich unser.

Christe, du Lamm Gottes, der du trägst die Sünd der Welt,
gib uns deinen Frieden.

OVERGANG NAAR DE STILLE ZATERDAG

vervolg van de lezing uit Johannes, 19:38-42

Hierna stelde Jozef van Arimathea aan Pilatus een vraag.

Hij was een leerling van Jezus, maar in het geheim,
uit angst voor de Judeeërs.

Of hij Jezus' lichaam mocht nemen. Pilatus stond dat toe.

Hij kwam dus en nam het lichaam weg.

Ook Nicodemus, die de eerste keer 's nachts naar Jezus toe was
gekomen kwam en hij bracht een mengsel van mirre en aloë mee,
ongeveer honderd pond.

Zo namen ze Jezus' lichaam weg en wikkelden het in linnen windsels,
samen met de kruiden - zoals de Judeeërs gewend zijn te begraven.

Op de plaats waar hij gekruisigd was lag een tuin

en in die tuin was een nieuw graf

waarin nog nooit iemand was neergelegd.

Daar nu hebben ze Jezus neergelegd,

vanwege de Joodse Voorbereidingsdag, omdat het graf zo dichtbij
was.

Zingen:

'Nu valt de nacht'

lied 590: 1,3 en 5

1 Nu valt de nacht. Het is vol-bracht:
de Heer heeft heel zijn le - ven
voor het men-se - lijk ge-slacht
in Gods hand ge - ge - ven.

3. Hoe slaapt Gij nu,
die men zo ruw
aan 't kruishout heeft gehangen.
Starre rotsen houden U,
rots des heils, gevangen.
5. Hoe wonderlijk,
uitzonderlijk
een sabbat is gekomen:
eens voor al heeft Hij het juk
van ons afgenomen.

Slotgebed

We blijven in stilte nog wat na, of gaan in stilte van hier,
wetend dat deze stilte tot een juichend lied zal worden,
dat deze duisternis licht zal worden als de dag!

Paaswake morgen om 22.00 uur.

